Ч. 282 (14.179). Львів, вівторок 22. жовтня 1935. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 к. ч. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

✝ Д-р Агенор Артимович.

З Праги дістаємо в останній хвилині вістку, що в понеділок 21. жовтня ц. р. над ранком покінчив життя *д-р Агенор Артимович*, кол. директор кіцманської, пізніше черновецької української гімназії, секретар освіти З. У. Н. Р., професор клясичної фільольогії в українському університеті у Празі, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, член богатьох українських і чужих наукових установ.

Покійний недужав довший час, але смерти його в такому порівно нестарому віці (прожив 56 років) ніхто не сподівався. Останні два тижні пробув на клініці проф. Пельнаржа у загальному празькому шпиталі, де його й захопила смерть.

Докладніше про життя й діяльність цього нашого визначного громадянина і вченого напишемо в завтрішньому числі „Діла". — В. Й. П!

Майно „Народнього Дому" на ліцитації!

На 30-го листопада ц. р. назначена ліцитація села Білка у перемишлянському повіті, власність „Народнього Дому" у Львові. Це вже друга з черги ліцитація того маєтку. Перший раз удалося відложити термін обіцянкою, що комісар „Нар. Дому" п. Бачинський дістане конверсійну позичку і справу „унормує". Видно, що заходи про конверсію $1^{1/2}$ міліонового довгу не вдалися, чому — врештою — не можна дивуватися: хто ж може довіряти установі, на якої чолі стоїть такий адміністратор?!

Вибори до сенату у Франції.

У неділю відбулися вибори до сенату в 32 департаментах Франції. Відновленню підлягала 1/3 складу сенату, себто мали вибрати 107 сенаторів. У департаменті Парижа голосувало 1.246 виборців. Найбільше голосів дістав радикал Мезіє (801 гол.), опісля респ. соціяліст Флєре (730), соціяліст Селіє (727), бувш. премієр радикал Стег (696). премієр **Ляваль** одержав 647 голосів, абсолютна більшість, конечна для вибору в І. голосуванні була 624 голоси. Значно більші успіхи мав Ляваль у департаменті Пї де Дем, де на 1121 голосуючих здобув 708 голосів і його вибрали на чоловому місці в І. голосуванні. Загалом у І. голосуванні вибрали двічі прем. Ляваля (незалежний), 13 республиканців, 8 республиканців лівиці, 2 радикальних республиканців, 8 радикалів і республиканця-соціяліста, 1 соціяліста Франції (неосоціяліст), 4 соціялістів с. ф. і. е. та 1 незалежного комуніста. Загалом вибрали в І. голосуванні 40 сенаторів.

Тайний військовий договір між Анґлією і Єгиптом не існує?

КАЇРО, 21. 10. ПАТ. Предсідник ради міністрів заперечив поголоски, будьто би 18. ц. м. підписали анґлійсько-єгипетський військовий договір. Премієр заявив, що такого договору навіть не приготовляли, хоч між єгипетським урядом і британським резидентом ідуть переговори, щоб затіснити взаємини між обома державами.

Гендерсон помер не довідавшись про вибух італійсько-абісинської війни.

ЛЬОНДОН, 21. 10. ПАТ. Преса присвячує обширні посмертні згадки Артурові Гендерсонові. Стан його здоровля в останніх тижнях так погіршився, що він не міг навіть читати ґазет. Щоб заощадити йому зворушень, що могли приспішити катастрофу, окруження не інформувало його про останні міжнародні події. Гендерсон помер не знаючи про вибух італійсько-абісинської війни. Він до останньої хвилини вірив в успіх розброєної конференції, з якою так тісно був звязаний в останніх роках свого життя.

Арештування комуністів у Мукдені.

МУКДЕН, 21. 10. ПАТ. Японська поліція арештувала 60 осіб запідозрених у комуністичній діяльности. Це здебільшого китайці-християни. Серед арештованих є один вищий урядовець банку „Гонґ-Конґ-Шанґай", лікарі, учителі, студенти, сестри-служебниці, що працювали в пресвітеріянській місії і багато функціонарів анґлійсько-американського тютюневого товариства. Арештування зробили величезне враження в чужинецьких колах. Ґенеральний консуль В. Британії склав протест у манджурської і японської влади.

Напад японських бандитів на місію.

ТОКІО, 21. 10. ПАТ. З Гсінкінґу повідомляють, що в карній експедиції проти бандитів, які в числі 200 людей напали на м. Хнохатун у провінції Кірин згинуло 14 японських вояків та 9-ох ранили. Бандитів розпорошили.

Буря на Північному Морі.

ГАМБУРҐ, 21. 10. ПАТ. З приводу бурі, що шаліє на Північному Морі до пристані схоронилось більш як 50 кораблів. Французький пароплав „Адрар" осів на мілині біля острова Амрум. Залога досі є на кораблі, яким кидають хвилі. Комунікація між Данією і Німеччиною перервана.

Леґітимістичні бійки в Мадярщині.

БУДАПЕШТ, 21. 10. ПАТ. Вчора відбулись збори партії леґітимістів, підчас яких прийшло до удару. Зараз на початку зборів до салі вдерлись антилеґітимісти і зачали бійку. Інцидент в однів годині зліквідувала поліція, арештуючи богатьох демонстрантів

Відгук афери Ставіського.

ПАРИЖ, 21. 10. ПАТ. Процес обвинувачених в афері Ставіського визначили остаточно на 4. листопада перед судом присяглих департаменту Севани. В цій справі є 21 підсудних, що їх боронить 40 адвокатів. Акти справи мають 51 томів і поверх 35 тис. сторін машинового письма. Трибуналові присяглих поставлять 1.300 питань. Цей величезний процес потреває який місяць.

Не викликуйте примарів війни!

З приводу заповіди листопадових парад у Львові.

Львів, 21 жовтня 1935.

„Звйонзек Оброньцув Львова" дав ініціятиву до прилюдного відсвяткування цього року 15-літніх роковин надання містові Львову ордену „Віртуті Мілітарі" за оборону свого польського державного й національного характеру у листопаді 1918-го року. Ця ініціятива стрінулась із поквапною прихильністю всіх рішаючих міських чинників. Віцепрезидент міста Львова, посол д-р Станислав Островський (він також голова названого Звйонзку), у своїй промові на скликаній для цієї справи конференції виразно підкреслив, що у цьому році ті роковини польські мешканці Львова святкуватимуть **„особливо урочисто"** (див. „Кур'єр Львовскі" з 19 ц. м.), а сам президент міста п. Дрояновський заявив, що місто, „оцінюючи тягар діла листопадових днів 1918-го року", не тільки підтримає заініціювану програму, але також „вживе всіх заходів, щоб день 22. листопада став урочистим днем Львова".

„Особливо урочисто" мають святкувати „тягар листопадового діла" — саме тепер, у 1935-му році! Саме тепер, у 1935-му році будуть не тільки відправлені урочисті богослуження (не за душі поляглих, а з вдячности за перемогу), саме у цьому 1935-му році почнуть сипати у Львові „копець оборони Львова", польська молодь запалить на всіх вищих точках міста ватри, у театрі відбудеться відповідна вистава для молоді, вечором академія і т. п. Мало того: санаційно-ендецький „Кур'єр Львовскі" одночасно заповідає, що в цілому краю будуть улаштовані подібні свята, „бо не забудуть про свої жертви мешканці Золочева, мешканці Коломиї про Косачів, мешканці Тернополя про Микулинці"... Той сам часопис мобілізує теж заздалегідь до таких обходів усі підльвівські села. Зі згодою і під патронатом відповідальних кол — у листопаді 1935-го року.

Що ініціятори всіх тих парад здають собі чудово справу, що ті паради, будучи формально тільки польськими патріотичними маніфестаціями, **фактично мусять перетворитись у протиукраїнську демонстрацію**, і що ті паради мусять мобілізувати **обидва народи взаємно проти себе**, — що інтенція пана д-ра Островського зовсім ясна і прозориста, щодо цього не маємо ніякого сумніву. Не маємо ніякого сумніву щодо того, хто стоїть за всіми такими ідеями, які у практичному переведенні у висліді **мусять** розпалювати національні пристрасти і доводити до загострення міжнаціональних відносин у державі. Але цікаво нам знати, як ставляться до тих ідей ті самі державні чинники, які чейже одночасно не тільки говорять про „співпрацю", але й практично стараються до тієї співпраці доводити. Наприклад на мин. суботу посли й сенатори Української Парляментарної Репрезентації були запрошені на господарську конференцію з польськими послами і сенаторами. Правда, нарада не мала політичних тенден-

цій і обмежувалась до інформаційного характеру. Але в якому настрою мусять находитися чільні представники українського громадянства, зпоміж яких більшість активно брала участь у листопадовому зриві, як толішні передові політики, або старшини, коли одночасно йдуть приготування до голосного і прилюдного святкування перемоги над ними, — перемоги над цілим українським народом, який у 1918 році стояв одностайно як один муж по другому боці барикади?! В якому настрою має находитися цілий український нарід, якому тепер, після 18-ти років, пригадують запаленими ватрами його военну поразку?!

На ріжних вулицях Львова стоять камяниці з вмурованими залізними хрестами, відзначені як протиукраїнські бастіони в 1918 р. Деякі вулиці носять назви, що вперше вирינули у 1918-му році. При всяких парадах на фронт львівського ратуша витягають величезний залізний орден. Не минає ні одна нагода, щоб не пригадувати українцям, що вони вели у 1918-му році з Польщею війну і ту війну програли. Чи та система вічного пригадування українцям вислід у военних дій зперед 17-ти літ має на меті притупити український національний інстинкт, зробити їх „скромнішими“, защіпити у них психіку безсилого народу? Чи справді істнують у польській політичній верхівці діячі, які так мало визнаються у тайниках людської душі, чи вони справді такі кепські психольоги, особливо коли річ іде про психольогію маси?! Не пригноблення, лише гнів, не притуплення, лише роздратування є наслідком таких моралів. І чи справді вони не здають собі справи з того, що це річ надзвичайно ризиковна—вести офіціяльну політику порозуміння та одночасно дивитися крізь пальці, а то й дозволяти на маніфестації, які мусять викликувати психольогічну реакцію у цілої одної національної половини населення?!

Між Францією і Німеччиною не панують надто приязні відносини. Ще менша ідилля істнує сьогодні між чехами і чеськими німцями. Але чи можна уявити собі, щоб у Мецу чи Штрасбургу відбувались военні патріотичні маніфестації, або щоб чехи пригадували німцям ролю переможного народу? У цілому світі державні діячі, письменники і соціольоги погодилися, що ідея замирення народів виключає викликування военних примарів, що та ідея, яка у своїй основі має гасло „всі народи рівні і рівновартні“ — виключає пригадування, що істнує поділ на переможців і переможених. Чули ми такі самі гарні й розумні слова також від представників теперішнього режіму у Польщі, від членів попередньої санаційної соймової репрезентації. Який слабкий відгук найшли ті слова у польському громадянстві та й у санаційних колах, коли президент міста Львова і його заступник, теперішній посол, обіцюють „ужити всіх зусиль“, щоб „особливо урочисто“ викликати зперед 17-ти літ примари военної хуртовини та пригадати міліонам громадян української національности, що живе й надалі встановлений у 1918—19-их рр. поділ!

Пора покласти край тим імпрезам, яких політичний сенс звертається проти політики, заініційованої виборчим компромісом і заявами теперішнього премієра. Коли польському громадянству потрібні інекції патріотизму, то його провідники мають тисячі інших способів робити це, — не конче на рахунок українців, не конче на рахунок їхніх почувань, не конче на рахунок ідеї замирення двох народів і нормалізації краєвих відносин.

Абисинські племена і модерна техніка.

1) СОЦІЯЛЬНА СТРУКТУРА АБІСИНІЇ, ЯК ВОЄННИЙ ЧИННИК.

Вже кілька разів у працях повоенної соціольоґії доводилося нам вказувати на значіння соціяльних моментів у війні, головно у сучасних війнах. Вказували ми, як оцінювали ці явища в ріжних военно-соціольоґічних працях. Ген. фон дер Гольц — „Озброений народ“, Жан Жорес „Нова армія“, ген. Персен „Армія завтрішнього дня“, ґен. Геруа „Полчища“, Какурін „Як воювала революція“ та автори дрібніших статтей, якими повні военні журнали.

Всюди находимо там одну загальну увагу: соціяльний розклад починається завжди за боевими одиницями, що його викликають і він страшніший за наймодернішу зброю, бо це внутрішня недуга того державного організму, що бореться.

З цього погляду не можемо ми лишити без уваги ті відомости, може й неправдиві, може й перебільшені про перехід до італійців деяких володарів та начальників абісинських племен.

Треба зазначити ще раз, що Абісинія не одноцільна, що вона поділена не лише релігійно — на коптів-християн та могамедан ріжних типів, але й расово, на ріжні племена та народи. Крім цього вона поділена й своїм внутрішнім ладом.

Абісинія це тип феодальної держави і ті володарі, що управляють провінціями Абісинії є залежні від негуса-негусті (царя царів) лише постільки, поскільки він має над ними чи то моральну чи то фізичну екзекутиву; у свою чергу начальники поодиноких племен чи навіть місць є залежні від володарів-расів лише постільки, поскільки останні мають над ними якусь екзекутиву.

Ця екзекутива, вважаючи на великі відстані та важко доступні райони, є слаба, що вже і виявилося у боях у провінції Тіґре в Адуї й які з погляду загально державного не були доцільні, хоч й виявили величезну мужність її військових сил.

Державна рація на нашу думку вимагала би затягати рішальний бій, відтягати італійців від їх баз, оминати таких боїв, що вплинули би погано на психіку маси. Нам здавалися правдивими ті відомости, що проскакували до преси у початкових боях під Адуою, що ці бої почали на власну руку ті начальники, про перехід яких до італійців є тепер звістки. Це цілком природне, якщо взяти на увагу бажання цих володарів, щоб прославитися як оборонці своєї землі, хочби і зі шкодою для цілої держави. Так само зрозуміла буде й реакція, що виявилась у переході після невдатних боїв, щоби зберегти свою „Пашківську республику“.

Коли візьмемо за підставу всі ті відомости про поділ Абісинії, які могли дістати, чи з меморіялу, що його подали представники Італії до Ліґи Націй чи з німецьких джерел, яких нині є чимало, то побачимо, що властива Абісинія, що визнавала владу негуса-негусті до 1883 року, що коронувавсь тоді в Аксумі і перебував у оз. Тана, поділена на 5 провінцій ріжної величини. Далі під владу негуса підпадали або добровільно для захисту від інших, або підбиті інші частини сучасної Абісинії, що консолідувалася остаточно у більшій частині у 1899 році в її теперішньому вигляді коло 1909 року й є нині поділена на 15 більших провінцій. Ці провінції знов діляться на „начальництва“, території залежні від осередньої влади, чи від влади провінціяльної на ріжних умовах з ріжним ступнем автономії чи самостійности.

Це складний конґльомерат, який утримався раніше, частинно силою міцніших, частинно почуттям необхідности мати найвищого зверхника, а нині до того є споений расовим почуттям й почасти новонародженим визвольним рухом кольорових проти білих.

Ця складність конструкції є безсумнівно чинником відемним в порівнянні до сконсолідованости, що правда диктаторськими методами Італії. Треба добре знати соціяльні і психольоґічні рухи між масою абісинського люду, щоби могти предсказати наскілько ті бомби, що їх разом із аґітаційними летючками, розкидують без системи італійські літаки по цілій території Абісинії, можуть порушити консолідацію народніх мас, довести їх до відриву і до тривкого підпорядкування італійській, білій владі. Перехід поодиноких частин до міцніших на око не є тим явищем, яке дозволяло би зясувати настрої маси, як це вчить нас не лише наша історія.

2) МАТЕРІЯЛЬНИЙ БІК ОСТАННІХ БОЇВ В АБІСИНІЇ.

Ті відомости, які маемо нині про витрату боевої амуніції підчас останніх операцій підтверджують значіння довозу й лучби підчас збройної боротьби, що її ведуть модерними засобами.

Ми не маемо точного числа витрат амуніції, але вони ясні з тих оповідань учасників, від синів Мусолінія починаючи, що зявилися вже „для підтримки настроїв“ в італійській пресі.

Летить ескадриля „Дезесперато“ — 6 бомбовозів і за півтора години лету викидае ввесь свій вантаж: коло 8 тон металю і вибухових матеріялів; цілу годину гремлять батерії і кожний стріл мае 5—7 кільо; за 15 хвилин нищить танк своїм вогнем ворожі відділи, в танку два кулемети, а вогонь одної хвилини рівний 15—20 кільо. Якийсь захоплений кореспондент пише, що 10 тис. тон (!) бомб впало на ворожі терени за перші 4 дні бою, це значить коло 100 вагонів, 1.300 важких вантажних авт!?

Тому і не дивно, що при такому співділанню техніки посунулися італійські війська за тиждень аж на 40 кільометрів вглиб території Абісинії й що їм залишається ще „лише“ 560 км. маршу.

Італійці подають абісинські втрати за перші дні боїв на 3—5 тисяч. Нехай буде, що воно так. Значить на одного виведеного з рядів абісинця припадае самих летунських бомб дві тонни!

З цих побіжних чисел видко, що значно лекше буде стріляти „золотими кулями“ і розкладати ворога з середини, ніж наступати модерною технікою на дикі скелі, боронені „ненагодованими й босими“, але вільними людьми. З них видко, що готуватися до війни не можна блискучими промовами й ентузіястичними викриками, лише холодним обрахунком военних позицій.

Всеволод Петрів,

Генштабу Генерал-Хорунжий.

З польської преси.

„Що діється з „Нар. Домом“ у Львові?“

Під таким наголовком находимо в останньому числі „Бюлетину П.-У.“ з 20-го ц. м. обширну статтю, в якій представлений короткий історичний і правний інформаційний нарис та представлений теперішній сумний стан тієї установи.

Чашу трагедії „Народнього Дому“, як колись багатої культурної установи, виповнює факт, що теперішній державний комісар „Народнього Дому“, *колишній денікінський старшина (!)*, за кількалітній період свого урядування довів адміністрований ним маєток також і до матеріяльної руїни: обтяжив той маєток півтораміліоновим довгом, від якого самі відсотки творять у нинішніх часах маєток! (Про ліцитацію Білки — гляди на іншому місці — прим. Ред.).

Вартість „Народнього Дому“, установи придбаної чи то з даровизн чи прилюдних датків, представляється тепер тільки як станиця і прибіжище для принадкових, щонайвище для „общерусской ідеї“ заслужених одиниць, або як дійна корова москвофільських товариств і установ, що затруднюють кадр москвофільських „діячів“. Як це виглядає конкретно, хай засвідчить такий інформаційний огляд:

Сама адміністрація „Народнього Дому“ затруднює канцелярію, зложену, крім платного державного комісаря, ще 4 особи, при чому „директором канцелярії“ є один з чільних „діятелей“ політичного москвофільства. У головному будинку „Народнього Дому“ містяться такі установи: „Русский Ревізійний Союз Кооператив“ (організація кооператив із нечисленних істнуючих ще москвофільських сіл, з керманичами москвофілами), „Русское Касіно“ (товариський осередок львівських москвофілів), „Центральний Союз Кооператив“ (фіктивна організація, зліплена з кооператив, які не хотіли належати ані до РОУК, ані „Русск. Рев. Союзу“ та яких приєднано позичками; тепер, по смерти її засновника, та організація находиться у стані ліквідації, — домівка стоїть зачине-

ки; цікаво, що тій установі вдалося натягнути Банк Рольни на *200.000 зол. кредиту*, який тепер сплачують наївні селяни! Дальшими комірниками є: „Защита Землі" (москвофільський хліборобський банчок, тепер у стані ліквідації), врешті „Общество русскіх студентов „Друг". Всі ті товариства й установи вважають, мимоходом кажучи, відповідною річчю — не платити комірного: адже находяться на власному подвірячку!

У будинку на Курковій вулиці находиться бурса на яких 120 хлопців: там культивують і защіплюють у молоді душі духа „общерусской ідеї". Затруднений у тій установі цілий гурт осіб: директор бурси і бібліотекар і його помічник і трьох „настоятелей" і адміністратор і сторож і дві „завідательки" кухні. Посілість при вул. Зибликевича і два земельні маєтки є посереднім чи безпосереднім джерелом доходу ряду „своїх" людей...

Кажучи про потребу зліквідувати „болячку „Народнього Дому", „Бюлетин" пише:

„Справа „Народнього Дому" не належить до справ, яких розвязка потягає за собою обтяження державного буджету. Це не є справа, за яку можуть сваритися ріжні польські групи. Не грозить навіть реакцією ендецької вулиці. Зате це *клопіт для уряду*, це баляст у ніг адміністраційних чинників, що їх з одної сторони вічно напастують москвофільські посідачі „золотого руна", з другої — українці, які алярмують з приводу господарки державного комісаря.

Як довго тривали найбільш ненормальні відносини на польсько-українськім відтинку, можна було від біди вияснити собі ситуацію з „Народнім Домом". Але тепер, коли ті відносини зазнали покращання, коли уряд і польське громадянство признало принцип про конечність і користь поладнати низку польсько-українських вимог, особливо в ділянці культури, — справа „Народнього Дому" не повинна чекати довше на свою полагоду. Треба урегулювати її згідно з почуттям справедливости: віддати установу, уфундовану народом, тому народові, — покликати до керми тієї установи людей, які своїм іменем давалиб ґарантію, що переведуть санацію задовженої і запропащеної станиці, що приворнуть тій станиці давній характер станиці виключно культурної, що не будуть з тієї станиці робити політичної торговиці. Існування галицького москвофільства це анахронічне явище, ненормальне, зрозуміле тільки як прояв незакінченого процесу кристалізації української національної думки у найширших масах, прояв використовування і підтримування російськими чинниками у користь всеросійської думки. „Нар. Дім" у Львові мусить перестати грати ролю твердині тієї російської думки, грати ролю засобу для підтримування суспільної аномалії.

У тому самому (42-му) числі „Бюлетину" находимо на вступі першу частину інформаційного нарису п. н. *„У лябіринті орієнтацій"* про політичні течії в УГА: стаття оперта на цитатах зі споминів С. Шухевича, ген. Омеляновича-Павленка, ген. Копистянського та Альманаху УСС. Стаття „Підземні течії" займається революційними настроями — комуністичної та націоналістичної молоді.

Помер Б. Бродак.

ПРАГА, 21. 10. ПАТ. Помер у віці 54. років Богумил Брадак, предсідник парляменту, колишній міністер національної оборони та визначний член аґрарної партії

З церковних справ.

ЛЕМКІВСЬКІ БОГОСЛОВИ У КРАКОВІ.

Під цим наголовком читаємо в „Українському Бескиді":

Довідуємося, шо богослови Апостольської Адміністратури для Лемківщини поміщені в римо-католицькій Духовній Семинарії у Кракові. Питомців є 6, з того 2 екстерністів. Ця вістка викличе велике здивування серед вірних гр.-кат. Церкви, коли взяти під увагу, що в Галицькій гр.-кат. Провінції є аж три духовні семинарії — у Львові, Перемишлі і Станиславові. Та не уважаючи на це, лемківських богословів вислали аж у Краків і примістили у відділі ченстоховськім (краківська Духовна Семинарія складається з трьох секцій: краківської, шлеської і ченстоховської). Гр.-кат. богослови у Кракові не мають ні своєї каплиці, ні своїх духовників — взагалі релігійні практики виконують у римо-католицькім обряді — хіба в неділю ходять на Службу Божу до парохіяльної церкви у Кракові. Богословських викладів будуть слухати у ягайлонськім університеті в Кракові. Так отже гр.-кат. богослови будуть виховуватися в чужім для нашого обряду середовищі і ніхто не міг би заперечити, що кориснішe булоб, якби вони були приміщені у гр.-кат. духовній семинарії в Перемишлі, Львові або Станиславові. Є це перший випадок за цілі XIX і XX стол., що гр.-кат. богослови приміщені в римо-кат. дух. семинарії тільки тому, щоб не виховувались у гр.-кат. духовній семинарії. Історія мабуть додатньо не осудить цього факту та й леДви, чи це буде корисне для виховання священичих кандидатів.

TERTIUS GAUDENS.

„Слово", орган варшавської православної Митрополії (ч. 42) подає таку замітку:

Папський Адміністратор о. д-р В. Масцюх приїхав на візитацію до села Дешно, пов. Сянік. Привитальну браму в ночі хтось звалив. Колиж підчас літургії о. адміністратор почав різко виступати проти православія, значна частина вірних покинула церкву. Свячення води на річці не могло відбутись у призначеному місці, бо там занурили у воду бочку зі соленою водою. Нічю перед вікнами мешкання, в якому перебував о. В. Масцюх, вивісили червоний прапор. Це мало би бути відповідю на те, що о. В. Масцюх називав у проповіді в с. Далевій православних комуністами й безбожниками.

Коли читаєш цю замітку, мимохіть пригадується з нашої сумної історії, які великі розміри

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ. 56)

ҐМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

Хоч би в таборі були найкращі умовини прожитку, то вязнені в ньому маси вільного селянського люду ніколи не були би признали, що війна мусіла спалахнути; а вже ніяк, що конче треба їх виселювати з краю до жахливих таборів. Саме те виселення селянські маси вважали за найбільшу несправедливість. І важко дуже важко було їм цю воєнну конечність пояснити як подію, з якою — без огляду на її слушність — треба було числитися. По власному розумінні маса бунтувалася проти всяких обмежень і всяких пояснень, чому вони необхідні.

Недовірливість настроювала маси несприятливо навіть проти людей, яких авторитет був досі міродатний, проти — священиків, діячів і послів. Кожного, хто старався пояснити конечність обмежень війною і накликував до самоопанування й видержливости, вважала маса ворогом, або наємником ворога. За приятеля мала лиш того, хто потурав її нахилам і гонам, або й заохочував до очайдушних починів.

Тим-то трудне було становище духових провідників табору, коли вони не схилювались до демагогії, лиш були овіяні надіями кращої долі для українського народу. Передовсім відчували це прихильники християнського світогляду, зокрема — католицького. Без огляду на знаряддя Божої волі, на всі державні кабінети і всі короновані й некороновані політичні голови в Европі й Америці, що ту війну довгі роки тайком приготовлювали, з погляду віри в Божу Всемогутність і Терпеливість війна та була караючим актом Божої волі і священики інакше її розуміти ні голосити не могли і — доки світ світом — інакше голосити не будуть. Вже це одно не настроювало маси сприятливо до священиків і релігії, хоч довоєнна релігійність нашого народу, — дещо радикальними течіями підточена, — всеж була ще досить сильна.

У 1914. році складалася більшість таборового населення з елементів здебільша наскрізь релігійних. Верствою релігійно найбільш байдужою були — теж не без винятків — „сезонові" робітники. На початку війни вони тут скупчилися в такому числі, що їх ніякові світогляди не минулися без поганого впливу на релігійні настрої табору. Вернувшись із робіт, привезли вони сякий-такий гріш, тому й мали за що вести життя гуляще, нечестиве. Самі без релігійних, моральних, а то й національних засад, зле впливали на селянське окруження, почуваючи себе від нього „вищими". Брали віру й етику — на глум. Всеж релігійність загалу ґміндівських виселенців була, хоч не зразкова, то ненайгірша. Це заприкмітили чужинці — німці, хорвати і словінці. Найбільшою релігійністю визначалися — словінці.

Скаже хто, що ця релігійність була порожня, забобонна. Ні! Так говорили ті, що її висміювали. Треба було бачити сотні побожної маси народу, що кожної неділі приступали до святих тайн, треба було перенятися і відчути серцем ту глибоку резиґнацію матерей, що на пошесні недуги потратили по кількоро, або і всі свої діти, треба було балакати з умираючими, щоби зрозуміти надземне захоплення і спокій, з яким вони, віддалік землі і рідні, гляділи смерті в очі, переказуючи свої заповіти. Поспитайте священиків, що там душпастирювали, в яких глибоко релігійних намірениях вони відправлювали святі Служби Божі для виселенців.

Дужою силою, що кріпила нарід у всяких обмеженнях і недостачах, була віра, хоч як її підкопували явно і потайки. Інакше й бути не могло. Кожному — вольна воля. І між своїми інтеліґентами було в таборі чимало заражених безбожницькими теоріями одиниць, котрі при відчитах, конференціях, чи навіть при самих богослуженнях, вже й не згадуючи врочистих національних свят, як день „Просвіти", не пропустили нагоди, щоб хоч зернятко безбожницького посіву кинути між нарід, а хоч покепкувати з релігійних настроїв... Крім цього в такому стовпищі народу не могло обійтись без хватких ворожбитів, дурисвітів і знахорок, що всіма способами використували темноту і глупоту та ловили в мутній воді обрідну рибу. Що гірше, потурали низьким пристрастям і цькували пригноблений нарід на все і на всіх. Найшлася навіть якась послідуща дурисвітка-циганка, котра так знала дурманити й підлизуватися, що барак, у якому вона людям за добрі гроші добру долю віщувала, був постійно в облозі. Колиж люди дізналися, що управа має її з табору видалити, скрили її і щойно після двотижневих пошукувань удалося жандармам підступом її вхопити та з табору насильно усунути. І це викликало чималий ропіт у таборі.

Релігійні настрої мас терпіли також гірко від заличкованих москвофільських підбехтувань. На явний виступ проти католицизму в тому час вони — як у краю, так і тут — не зважувалися. Зате трималися випробованої лукавої тактики: попрікати на кожному кроці католицьких єрархів і священиків за запродування „восточного" обряду! Багато падало жертвою тієї оклепаної примани.

(Продовження буде.)

прибирала релігійна ворожнеча між нашими людьми — православними та греко-католиками і які великі національні витрати вона нам спричинила. З другого боку не дивує нас ані крихти червоний прапор; думаємо лише, що його вивісили справжні комуністи.

ЯК ЗРОСТАЄ ПРОТЕСТАНТИЗМ У СТАНИЛАВІВСЬКІЙ ЕПАРХІЇ.

Переглядаючи протестантські пресові органи „Стяг" (Станиславів) та „Віру і науку" (Коломия), бачимо, яку сильну пропаґанду розвинули українські протестанти у Станиславівській Епархії та які успіхи видає та пропаґанда. По нашим підрахункам на терені греко-кат. Стан. Епархії мають українські протестанти вже нині кількадесять станиць по селах та містах, а перед кількома тижнями висвячено в Коломиї навіть першого українського реформованого епископа, пастора Василя Кузева, про що в „Ділі" була своєчасно інформаційна замітка. Тепер з найновішого числа „Стягу" довідуємося, що в останніх тижнях відбулися різні свята-імпрези українських протестантів у кількох місцевостях, м. ін. у Камінній (пов. Надвірна), в м. Товмачі та в м. Єзуполі (роковини посвячення власної церкви). Дальше заповіджено там на день 3. листопада ц. р. посвячення української еванг. церкви у Станиславові при вул. Шевченка ч. 1 та на день 4. листопада посвячення такої самої церкви в Маняві. В тій самій Маняві, де ще нині можна оглядати руїни Манявського Скиту, колись осідок черців Чина св. Василія Вел. і забороло віри й народности наших батьків!...

З природи й техніки.

ПЯТЬДЕСЯТЬЛІТТЯ ВОЛОДИМИРА КУЧЕРА.

18. жовтня ц. р. минуло 50 років від дня народження українського фізика-теоретика *Володимира Кучера.*

Народився у Тлустім заліщицького повіту. Іспит зрілости зложив у державній ґімназії в Бучачі 1905. р. У роках 1905—1909 студіював математику й фільософію на фільософічнім факультеті львівського університету. Університетські студії закінчив учительським іспитом з математики і фізики на львівськім університеті (1910. р.) та докторатом з теоретичної фізики на віденськім університеті (1915. р.) на основі дисертації про тиск промінювання. Від 1910. р. аж досі служить як ґімназійний учитель.

За цей час (від 1909. р.) оголосив цілу низку наукових праць та багато часописних фейлєтонів. Важніші наукові праці торкаються тиску промінювання, теорії релятивности, електронової теорії металів та колихань у ґазах. Праці ці друковані німецькою, польською та українською мовою.

За наукові праці з ділянки теоретичної фізики став у 1919. р. дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка. Ще передтим у 1918. р. покликало його гетьманське міністерство освіти на катедру теоретичної фізики українського державного університету в Камянці Подільськім. Це покликання відновив відтак у 1920. р. міністер народньої освіти Української Народньої Республики. Десять років пізніше пропонує йому радянський міністер освіти катедру теоретичної фізики у київськім університеті та д-р Кучер відмовився.

Редакція „Діла" витає нашого вченого, якого фейлєтони мала честь часто-густо поміщувати, з його пятьдесятьліттям і складає йому щирі побажання ще далі довго працювати в користь української науки.

ЦІКАВИЙ ВИПАДОК.

У 95. томі німецького „Часопису фізики" появилася така заява відомого фізика *Е. Руппа*: „Внаслідок недуги, про яку згадує долучене нижче лікарське свідоцтво, я приневолений відкликати такі публікації з 1934. р.: 1) Поляризація електронів на свобідних атомах, 2) Поляризація електронів у магнетних полях, 3) і 4) Досліди штучно добутими позитронами та 5) Міряння високих напруг при помочі вгину електронів.

Зате не маю причин відкликувати цілком або й частинно попередніх праць. Е. Рупп."

З лікарського свідоцтва д-ра *Ф. Ґебзатля* в Фірстенберґу виходить, що д-р Рупп занедужав іще 1932. р. психічно (психастенія) і мав психоґенне замрачення. Підчас цієї недуги написав д-р Рупп у несвідомости низку публікацій про фізикальні явища (позитрони, розбиття атому), які мають характер „фікцій". Д-р Ф. Ґебзатель не сумнівається, що д-ра Руппа можна буде цілковито вилічити.

Останнє речення заяви д-ра Руппа про те, що нема потреби відкликувати його попередніх праць, викликало репліку Руппового шефа (Рупп працював у дослідній лябораторії АЕҐ) проф. Рамзауера у 96. томі „Часопису фізики".

Проф. Рамзауер заявляє, що не погоджується зовсім з цим останнім реченням заяви Руппа. Що більше: Рамзауер зовсім рішуче твердить, що й за попередні праці Руппа, які він робив у інституті А. Е. Ґ., не можна брати ніякої ґарантії. Щож до праць Руппа в інших лябораторіях, то нема ще достатнього доказового матеріялу, немов би й ці праці були роблені так само, як праці після 1932. р., себто „фікційно".

В А. Е. Ґ. перевіряють тепер одну з найважніших праць Руппа, а саме про поляризацію електронів. Щож до 19 праць, які Рупп робив до спілки з іншими, треба буде, щоб ті спільники вирішили, чи можна сумніватися у їхні висліди, чи теж ні.

Вкінці згадаємо, що Рупп належав до молодої ґенерації фізиків і публікував свої праці дуже часто (нпр. деколи що три місяці). Після лікарського свідоцтва вміємо собі цю „обильність" пояснити.

НОВА ЗАЛІЗНИЦЯ В ІРАКУ.

Іракський уряд приступає слідуючого року до будови нової залізниці здовж ріки Тигру довжини 280 км., яка получить Баґдад з Амарою і Басрою. Ця лінія буде мати велике господарське значіння, бо веде через дуже урожайні области.

Щоби мати получення з Індією також і сухопутнім шляхом, англійці проєктують віддавна будову залізниці з Баґдаду до Гайфи довжини 1100 км. Цей залізничий шлях мав би іти крізь сирійську пустиню. Ріжниці висоти на цім шляху величезні: гори до 1000 метрів та перехід Йордану в депресії 250 метрів. У самій долині Йордану треба буде збудувати 7 тунелів, 10 віядуктів та міст довжини 240 м.

НОВА ЕКСПЕДИЦІЯ НА МАВНТ ЕВЕРЕСТ.

Цьогож та слідуючого року відбудеться нова експедиція на Мавнт Еверест завдяки недавньому дозволові тибетських властей. Експедицію вестиме Рутледж, шеф попередньої експедиції з 1933 р. Пригадуємо, що перша експедиція вирушила 1921 р. з полк. Говардом Барі, друга 1922 р. з ґен. Брюсом, третя 1924 р. Підчас цієї експедиції згинули Мальорі та Ірвайн яких 300 метрів під шпилем. Четверта експедиція з 1933 р. дійшла теж менш-більш до цього місця. Крім цього в 1933 р. перелетіли Еверест літаки.

АВТОМОБІЛЬНИЙ ШЛЯХ ЧЕРЕЗ ГІНДУКУШ.

Афганський уряд віддав до публичного ужитку важну (стратеґічно та комунікаційно) автомобільну дорогу через високий гірський хребет Гіндукуш. Цей шлях дає можливість заїхати в трьох днях зі столиці Афґаністану Кабулю над радянську границю на півночі біля місточка Мазар-і-Шеріф тоді, коли подорож старим каравановим шляхом вимагала 14 днів. Цей автомобільний шлях веде з Кабулю на північ долиною ріки Ґорбенд до провалу Шібар на хребті Гіндукуш, відтак до містечок Ханабуду, Кундузу а звідси на захід до Мазар-і-Шеріф та ріки Аму-Дарії, що творить границю між Радянщиною та Афґаністаном.

ПІДМОРСЬКИЙ ТУНЕЛЬ З ЯПОНІЇ ДО КОРЕЇ.

Цей тунель має бути на 150 км. довгий, а буде коштувати приблизно півтора міліярда єнів. Праця біля будови цього тунелю потреває приблизно 10 років. Він буде призначений передовсім для самоходів. Його початок буде находитися у корейській пристані Фусан, звідси поведуть його до острова Цушіми, відтак до острова Ікі та Кіюшу. Поодинокі відтинки тунелю будуть довгі на 40 до 50 км. Умовини будови мають бути некзлі тому, що ціле морське дно є плоске, а найбільша його глибина 130 метрів.

А. Л.

Амнестія пізніше.

Із змісту розпорядку президента держави про скликання сойму та сенату на надзвичайну сесію виходить, що парлямент матиме до полагоди лише справу повновластей. З того можна здогадуватися, що амнестією ця сесія не буде займатися, не буде теж амнестія полагоджена шляхом повновластей на основі декрету президента держави, бо повновласти торкаються лише господарсько-фінансових справ. Тому можна здогадуватися, що проєктовану амнестію розглядатимуть на звичайній буджетовій сесії парляменту.

Академія у 10-ліття смерти О. Маковея в Бережанах.

Культурно-освітні установи Бережанщини згадали прилюдними поминками та Академією 10-ліття смерти О. Маковея. Хоч Маковей не був безпосередньо звязаний ні громадською ні літературною працею з Бережанами, спомин про нього залишився там серед старшого покоління з тих часів, коли він приїздив туди на вакації і живе сьогодні тому, що там осіли після його смерти його дружина, довголітня бережанська громадянка та діячка.

Бережани потребують таких свят — роковин, фестивалів, концертів, навіть відчитів тому, що культурне життя цього, колись дуже живого містечка, неначе завмерло. Багато особистих непорозумінь, що виникають інколи і на „принципіяльному" ґрунті, відсувають від громадянської праці не одну корисну одиницю. Не видко нівчому спільної праці; дві-три одиниці понабирали на себе за багато ріжних обовязків, щоб могли їх якслід виконати, в час і з доброю підготовою.

19-го ц. м. відправили вранці в парохіяльній церкві Службу Божу та панахиду за душу бл. п. О. Маковея; була на цій відправі і шкільна молодь. Ввечір у салі „Україн-Банку" відбулась Академія в честь О. Маковея; саля була гарно прибрана: на стінах заголовки творів письменника, в кутку на столі всі його книжки та часописи й журнали, де був співробітником. На програму склались: добре підготований хор „Бережанського Бояна" під орудою о. д-ра Ф. Побігушки, гарна фортепіянова гра п. Ольги Бачинської майстерне скрипкове сольо інж. О. Маркова та дві декламації: фрагмент із „Породожі до Києва" деклямувала із природним запалом одна учениця, із „Кривавого поля" відчитав два нариси справді дуже талановито один із учителів. Жаль, що імен їх не помістили на афіші і гість запрошений на це свято не запамятав їх прізвищ.

Авторові цих рядків довелося говорити на Академії про тихий, дискретний талант Маковея, що один із перших увів у нас жанр легкого, погідного фейлетону і про скромну людину, що не вміла пробивати собі дороги до карієри, яку він при своєму таланті, працевдатности та особистих прикметах міг легко зробити.

Публики не було багато. Можливо, що занадто офіціяльна форма роковинних свят та академій трохи пережилась у нас і люди бажали би чогось живішого, відповіднішого до нинішніх наших настроїв.

м. р.

Посвячення Кооперативного Дому і кооперативне свято в Устриках Дол.

Кооператива „Народній Дім" в Устриках Долішніх, яка виконує у своєму районі в ліському повіті важні не лиш торговельні, але й організаційні завдання, посвятила в неділю 20. ц. м. новобудований великий мурований дім. Здвигнення цього дому з потрібними магазинами дасть згаданому кооперативі ще сильніше розвинути працю в ліському повіті.

Свято розпочалося Службою Божою, що її відправив в асисті духовенства о. декан *В. Вербицький*, який виголосив також гарну проповідь на тему ваги єдности і кооперації. Після того з процесією походом з церкви пішло численне духовенство з народом під дім кооперативи, де акту посвячення довершив сідоглавий священик-ювилят о. декан *М. Жарський* в окруженні духовенства. З балькону новопосвяченого дому виголосив глибоко обдуману проповідь, у якій переказав історію кооперації в Устриччині, нач. директор кооперативи о. *М. Мілянич*.

У великій салі відбулася безпосередньо по посвяченні кооперативна святочна академія. Довший популярний реферат виголосив делеґат РОУК пос. *З. Пеленський*. На академії співали хори з Устрик та Стефанової під управою п. Штиля, з Берегів і Лодина під орудою п. Усика. Відповідні деклямації збільшували святочний настрій.

Свято закінчив палкою промовою знаний кооператор о. Мілянич. По відспіванні національного гимну розійшлись підняті на дусі учасники свята до своїх сіл, щоб дальше вести розбудову кооперації в ліському повіті.

а. з.

Війна в Африці.

ПОКИЩО НЕМА МОВИ ПРО МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ.

ПАРИЖ. 21. 10. ПАТ. Згідно з французькими повідомленнями ситуація в Абісинії така: У провінції Тіґре італійці скріплюють своє володіння не зустрічаючи більших труднощів з боку місцевого населення, що між ін. прийняло розрахунки в італійській валюті.

В районі Аксум юрби озброєних мешканців піддаються новій владі. **Між ін. піддався рас Альчеіка Абрага, начальник районів Енда, Мелле й Аібсу.** Італійці продовжують будову доріг та розтягнули досі 600 км. телефонічної сітки. На абісинській території арештували багато італійських розвідчиків.

Абісинці рішуче заперечують будьтоби неґус переводив будьякі переговори з італійцями. В Аддіс-Абебі тревають воєнні приготування. Міністер війни рас Мулюґета заложив головну кватиру 20 км. на північ від столиці, де приготовляється до вирушення на фронт. Столиця та її околиця переповнена військом. **Кружляють поголоски, що цісарева їде завтра до Дессіє.** Війська ген. Абаба прийшли з Гофа до столиці, відки по озброєнню вирушили на фронт.

В Аддіс-Абебі **заперечують офіційно** поголоски, будьтоби італійська кольона відтята на півночі від французького Сомалі повернулась до Еритреї.

Повідомляють, що деякі племена втікають з Еритреї до Абісинії або Судану, щоб оминути реквізиції худоби італійцями.

НЕҐУС ПРО МОЖЛИВОСТИ МИРОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ.

БЕРЛІН, 21. 10. ПАТ. Кореспондент „Фелькішер Беобахтер" з Аддіс-Абеби Ціммерман дістав інтерв'ю з неґусом, який між ін. сказав, що абісинські війська спеціяльно відкликав з кордонних теренів, щоб оминути будьяких інцидентів. На запит, як представляються можливости мирових переговорів, цісар відповів, що доки на абісинській території є італійські війська, доти зовсім не можна говорити про заключення справедливого й чесного мира. На запит, як представляється справа можливостей територіяльних змін у майбутніх переговорах неґус заявив: Віддача деяких теренів ніколи не була подумана як безкорисне зречення. Йшло про реґуляцію кордонів через заміну деяких кордонних теренів, що відповідалаб інтересам обох сторін.

ІТАЛІЙЦІ ЗАНЯЛИ МАКАЛЄ ТА ҐЕРЛЬОҐУБІ.

Анґлійські джерела повідомляють із Джібуті, що італійці заняли Макале. Абісинці віддали місто, подібно як Аксум, без вистрілу, евакуючи передтим військо та цивільне населення. Макале довгий час бомбардували італійські летуни. Італійське військо ввійшло до Макале під проводом марш. Бадолія, шефа головного італійського штабу. Абісинці укріпилися в горах на захід від Макале.

Згідно з нествердженими ще вістками італійці заняли Ґерльоґубі.

ДАНАКІЛІ ОКРУЖИЛИ ІТАЛІЙСЬКУ КОЛЬОНУ.

АДІС БЕБА, 21. 10. ПАТ. Італійська кольона, що ввійшла на абісинську територію недалеко Мусса Алі має 500 до 700 людей. Є вона відокремлена на пустині та мабуть окружена войовниками з племени данакілів.

ІТАЛІЙСЬКА ВЛАДА РОЗБРОЮЄ АБІСИНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ.

АСМАРА, 21. 10. ПАТ. Італійська влада в окупованій частині провінції Тіґре розброїла абісинське населення, залишаючи йому крісові набої, що їх вживають як дрібну обігову монету. Заслуженим воякам тубильчих формацій з Еритреї і ветеранам битви під Адуєю виплатили грошеві нагороди.

10.000 АБІСИНСЬКИХ КРІСІВ ПОПАЛО В ІТАЛІЙСЬКІ РУКИ.

РИМ, 21. 10. ПАТ. Преса в кореспонденціях з Асмари повідомляє, що скількість абісинських крісів, що попали в руки італійців доходить разом до 10.000 штук. Це все є новочасні анґлійські і бельґійські кріси.

НЕМА ІТАЛІЙСЬКО-АЛЬБАНСЬКОГО ДОГОВОРУ

ТІРАНА, 21. 10. ПАТ. Альбанське пресове бюро рішуче заперечує вістки про заключення італійсько-альбанського договору у справі скріплення адрійського побережжя.

АНҐЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО ФРАНЦУСЬКУ ВІДПОВІДЬ.

ЛЬОНДОН, 21. 10. ПАТ. Щоденники з вдоволенням коментують відпруження в італійсько-анґлійських взаєминах.

„Таймс" пише: Тепер не варта вже тратити час на фантастичні підозріння, що вроджувались головно в Італії, будьто би В. Британія змагає до війни.

„Дейлі Телеґраф" виповідає подібні погляди та у звязку з відповіддю Ляваля на британські запити додає: Ця відповідь у головних обрисах є вдоволяюча, але іствують деякі сумніви щодо застережень і умовин.

„Дейлі Геральд", пригадуючи, що завтра сер Самуель Гор має виголосити промову в парляменті, домагається, щоб міністер у своїй промові розпорошив побоювання.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Загадочний процес у Києві.

Смертні присуди і заслання.

У Києві закінчилась перед спеціяльною колеґією київського суду пятиденна розправа проти гуртка „контрреволюціонерів-петлюрівців" під проводом старшини Української Армії **Тищенка-Тишківця-Голуба.** Ця організація вела нібито між колхозниками на Совітській Україні протисовітську пропаганду. Щоб прикрити свою діяльність, члени організації виступали як бандуристи і народні співаки. Підсудні нібито намовляли колхозників, щоб нищили засіви, виснажували працею коней, не виходили до праці і доконували ріжних актів саботажу. Між старшими селянами вони поширювали вістки про недалекий упадок большевицької влади. Організація мала тайну друкарню і бібліотеку.

Тищенко-Тишковець-Голуб по програній Української Армії перебував деякий час на еміґрації, в 1921 р. вернувся на Україну і зорганізував повстання на Київщині; він здобув корабель на Дніпрі і прилучився у Чорнобилі до відомого повстанця Струка. Пізнішими роками організував він нераз повстання проти совітської влади. Найближчим співробітником Тищенка був теж старшина Української Армії **Золотник-Золотницький**, який вів акцію у житомирськім районі. В останнім часі підсудні повели акцію в цілій Київщині і в кількох районах Чернигівщини; в січні ц. р. Тищенко зорганізував „банду" у Камянськім Дніпропетровського району.

Суд під проводом Воронова засудив **Тищенка і Золотника-Золотницького на кару смерти,** інших 22-х підсудних на кару вязниці від 3 до 10 літ вязниці і конфіскату майна.

Про цей процес згадали щойно по засуді московські „Ізвестія" і то на останній сторінці, до того дрібним друком. Зате вся большевицька преса, також українська, зберігає про це дотепер повну мовчанку. (В. У.).

„Контреволюційна акція" в школі.

Перед виїздною сесією київського окружного суду у Христинівці закінчилась розправа проти учителів школи села Шельпахівка під проводом учит. *Воровського*, обвинувачених за ведення націоналістичної пропаґанди проти большевицької влади. У бібліотеці школи переховували і видавали нібито дітям читати українські книжки контрреволюційного змісту. *Воровського засудили на кару смерти*, колишнього керманича школи Рибака на 8 літ вязниці у концентраційнім таборі, Любомського на 6 літ, Василева і Габра по 4 роки, Кочубея на 3 роки. Крім того освітнього інструктора Калиновського засудив суд за бездіяля на 2 роки і представницю сільського совіту Палажку Колесник на 1 рік вязниці.

ПАТ про ліквідацію „Батьківщини“ і „Перемоги“.

ПАТ подає таку вістку зі Львова: Довідуємося, що видавнича кооператива „Батьківщина“, що видавала „Батьківщину“ „Перемогу“ і „Практичний Порадник“, зближені до Фронту Національної Єдности, рішила на своїм останнім засіданні зліквідуватися. З ліквідаційної ухвали виявляється, що кооператива мала 8.000 зол. втрати. У звязку з ліквідацією перестали виходити тижневик „Батьківщина“, місячник „Перемога“ і „Практичний Порадник“.

Як довідуємося припинення органів „Батьківщина“ і „Перемога“ стоїть у звязку з формальними причинами і названі часописи мають далі виходити.

Чого домагається Мусоліні?

З Парижа повідомляють, що розійшлись там поголоски, що Мусоліні мабуть переслав прем. Лявалеві нові італійські пропозиції щодо Абисинії. Ці пропозиції загальникові і їх минулого тижня предложив італійський амбасадор Черутті прем. Лявалеві на конференції, яку відбули оба державні мужі.

Найважніші точки цих пропозицій такі:

1) Провінцію Тіґре, що її окупувала Італія, мають в цілості прилучити до італійської Еритреї, 2) Провінції Оґаден, Данакіль і Гаррар, що їх у 1896. р. здобув і прилучив до Абісинії цісар Менелік, мають віддати італійцям як мандатові краї, 3) решту держави перетворять на кондомініюм під надзором Ліґи Націй і переможними впливами Італії під господарським оглядом і під оглядом потреб безпеки.

Очевидно, що таких пропозицій не може прийняти Ліґа Націй, бо вони дуже ріжняться від максимальних пропозицій комітету 5-ох. Та всеж повідомляють, що ці пропозиції можуть бути основою до майбутніх переговорів. Побут мін. Ідена в Парижі, звідки він поїхав до Женеви та його зедільна конференція з ґенеральним секретарем Ліґи Авенолем, що побував тоді у Парижі, якраз вяжуться з обговоренням згаданих італійських пропозицій.

Велика перемога італійських військ на південному фронті.

ПАРИЖ, 21. 10. ПАТ. На південнім фронті італійські війська зайняли Соілляре та Даґфре, дві важні стратеґічні точки. Абісинці потерпіли поважні втрати підчас бомбардування з італійських літаків. Абісинські відділи відступають у безладі, оставивши на полі бою 2 гармати та багато скорострілів. 10 італійських літаків збомбардувало важну абісинську позицію Даґеррей. З Адуї повідомляють, що в здобутій частині провінції Тіґре відзискало волю 15—20 тис. невільників. Вони творили 15—20 відс. населення Тіґре.

Офіційний італійський комунікат потверджує ці вістки та додає ще такі подробиці: Абісинські війська, переслідувані зашими військами, розпорошились, оставляючи на полі бою 50 вбитих і багато ранених. Кількадесять абісинців попало в полон. Наші аскарійці стратили 14 вбитих і 40 ранених. Нашим аскарійцям помагав Ольоль Дінле зачальник провінції сомалісів, Хавеліс, що недавно перейшов до італійців. У висліді перемоги ціла провінція Хавеліс є під італійською контролею.

З відчитової салі.

„З ПОДОРОЖІ ПО АНҐЛІЇ“ — виклад о. мітрата д-ра Й. Сліпого. Саля „Української Бесіди“, неділя 20. жовтня, год. 6. веч.

У вщерть виповненій салі „Бесіди“ о. мітрат д-р Й. Сліпий започаткував своїми викладами цілий цикль дальших відчитів, т. зв. Академічних Вечорів, що їх уладжує вже третій рік Наукове Богословське Товариство. Академічні Вечорі здобули собі велику популярність між львівським громадянством і мабуть тому Наукове Богословське товариство уладжує одночасно такі виклади по інших більших містах нашого краю.

Привитавши гостей, о. мітрат д-р Й. Сліпий поділився своїми вражіннями з подорожі до Анґлії і по Анґлії. По дорозі прелеґент відвідав деякі більші міста Німеччини та Бельґії і щойно потім віїхав з Остенди до Довер. Кожний, хто їде до Анґлії повинен добре опанувати анґлійську мову, бо іншою мовою анґлійці не будуть говорити, хіба вищі інтеліґентні кола. При першій стрічі з чужинцем анґлійці дуже стримані, можна би сказати, непривітні. Щойно пізніше, пізнавши чужинця, анґлійці вводять його до клюбу, де зосереджується їх громадянське і товариське життя. До своєї хати анґлієць дуже рідко запрошує когонебудь, тимбільше чужинця, хіба що заприязниться з ним добре. Далі прелеґент згадав про найважніші памятки архітектури, мистецтва, культури та політичного життя Льондону (два архикатедральні храми: анґліканської церкви і католиків з їхніми памятками, королівськими гробницями і т. д., собор св. Павла, королівський замок, парлямент, Британський Музей і ґалерії мистецтва). Майже повну годину тягнулось висвітлювання архитектурних памяток обох архикатедральних храмів і собору св. Павла, цікавіших зразків портретів з ґалерії мистецтва і збірок Британського Музею та світлин величавої будівлі анґлійського парляменту.

Відвідуючи інші більші міста Анґлії, прелеґент згадав м. ін. про свою гостину в клюбі українських робітників-кольоністів у Менчестері. Живе там коло 100 наших родин, які ще перед війною виїхали зпід Золочева до Менчестеру. На вістку, що приїхав земляк з Галичини, зійшлись вони вечором у клюбі і слухали із запертим віддихом про наше життя тут у краю. Головно старі батьки тужать невимовно за рідним краєм, за своїм священиком, книжкою і т. д.

Опісля о. д-р Сліпий обговорив свої вражіння з поїздки до Кембріджу й Оксфорду, двох осідків старинних і відомих на ввесь світ університетів.

Закінчив спомином з поїздки до Дабліну, столиці Ірляндії, де тамошній директор музею у розмові з прелеґентом виявив добре зорієнтування в національному русі українського народу.

Голосними оплесками нагородили присутні прелеґента за його цікавий і повчальний реферат.

НОВИНКИ.

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла“.**

— **Одинока українська фабрика футер** „Хром“, Пр.-Торг. Спілка з о. п. у Львові, вул. Руська 20, тел. 271-83, поручає по найдешевших цінах футра жіночі і чоловічі та всілякого роду футряні шкірки, як також приймає до крашення і перерібки уживані футра.

— **Виділ Товариства Українська Захоронка** у Львові дякує всім Шановним Фірмам, які брали участь у Дитячому Ярмарку, що своєю помічю і датками причинилися до поважного успіху цього ярмарку.

— **Маємо свою галянтерійну крамницю.** Цими днями при вул. Руській 3 отвирає новозаснована кооператива „Базар“ галянтерійну крамницю. Тисячі наших громадян мусіли досі позаоджувати свої орудки у чужих і часто переплачували за лихий товар. Дві-три приватні спроби, щоб повести якслід таку крамницю не мали в нас успіху, з огляду на брак досвіду і капіталу. Кооперативний устрій нової крамниці виключає лихварський зиск і дає запоруку, що найдемо в ній добрий товар по ціні відповідній до його вартости. Нема ніякого сумніву, що вмілий провід фахівців, що розуміються на галянтерійних матеріялах зєднає собі загальне довіря нашого громадянства. Чільніші наші громадяни повинні би теж вписуватись у члени (вписове 2 зол., удія 10 зол.), і цим прискорити розвиток такої потрібної в нас віддавна крамниці.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні держ. кляс. льотерії впали виграні на такі числа: 10.000 зол. на ч. 113628 130430. 5.000 зол. на ч. 99672. 2.000 зол. на ч. 52985 158060 186808. 1.000 зол. на ч. 33565 65729 87783 174865. 500 зол. на ч. 25061 38433. 400 зол. на ч. 10899 19434 49437 79789 102655 108074 114852 160397 166375.

— **Виправляла немовлят на той світ.** Перед судом присяглих у Львові станула в понеділок 21. жовтня ц. р. підс. 73-літня вдова Йосифа Рабій, замешкала у Львові при вул. Казимирівській, яку притягнув прокуратор до відповідальности за висилання на той світ немовляти Юлії Артимович. Трибуналові проводить суддя Дисевич, обвинувачує прок. Мерер. Слідство виявило, що Рабієва вже від довшого часу приймала на виховання чужі, здебільша нешлюбні діти за оплатою по 1 зол. денно. Мешкала в одній, вогкій, брудній кімнаті і нічого дивного, що смерть забирала немовлят головно тих, за які перестали їй платити. За 10 місяців умерло трое немовлят. Акт обвинувачення каже, що 22. січня ц. р. прийшла до Рабієвої Катерина Артимович і віддала їй на виховання свою донечку Юлію, яка мала ледви кілька тижнів. Не маючи грошей залишила їй 1 зол. кажучи, що за кілька днів заплатить 20 зол. за перший місяць. Дитина була гарна і важила 5 кг. Коли до 27. січня ц. р. К. Артимович не приходила. Рабієва жалувалась перед сусідками, що якась жінка підкинула їй дитину, хоч вона не має сама з чого жити. На другий день дитина вже вмирала. Рабієва не кликала лікаря, але казала поставити баньки дитині, мовляв немовля перестудилось. 29. січня ц. р. немовля уже померло. Про все те повідомила владу Євдоха Коновалюк. При секції устійнили, що дитину отруїли згущеним молочним квасом. Рабієва боронить ся тим, що Євдоха Коновалюк з пімсти дала дитині отрую і побоюючись поганих наслідків для себе, повідомила про все владу.

— **Розправа опівночі.** На понеділок 21. жовтня ц. р. на 11 год. вночі визначив суддя д-р Жешутко розправу у млині у Пелнятичах коло Ярослава, щоби висвітлити таку справу: Перед роком приїхав до млина у Пелнятичах який арендують Роман Кохман і Павло Вахгольц, селянин Михайло Земба. Тому що в млині панував великий рух Земба ждав до пізної ночі на свою чергу. Коло 11 год. вночі закликав Зембу один з робітників, щоби допоміг йому у галі машин заложити трансмісійний пас. Підчас накладання паса Земба попав між машину, яка зломила йому хребет та обі ноги. Земба помер серед страшних мук за годину. Вдова і сироти внесли позов проти арендарів млина, домагаючись відшкодування 10 тисяч золотих і постійної ренти. Суддя визначив розправу опівночі, щоб висвітлити всі подробиці справи.

— **Зменшили кару бувш. послові Вахнюкові.** Окружний суд у Самборі, як апеляційний уневажнив присуд городського суду в Дрогобичі, який засуджував бувш. посла УСРП Михайла Вахнюка на рік безоглядної вязниці та 2.000 зол. кари. Апеляційний суд засудив Вахнюка на 4 тижні вязниці та 50 зол. кари.

— **Кравва хроніка.** У станиславівському суді закінчилася розправа проти 26 комуністів. Головну обвинувачену Салю Фішлер засудили на 3 і пів року, а двацять інших обвинувачених на кари від 2—1 року вязниці. Пятьох обвинувачених увільнили. — 12-літній Василь Сверид із Гуменова (Калущина) вбив каменем свого сестрінка Степана. — У Топорові (Брідщина) сконфіскувала скарбова сторожа в Вас. Ковальчука 18 кг. сахарини. — Михайло Дибуляк, керманич народньої школи з Коцурова пов. Бібрка, вертався до дому з Миколаєва. По дорозі вистрілив з необережности з мисливської стрільби і куля зранила Яцка Маївця з Романівки. Раненого відвезли до Бібрки. Поліція веле доходження у цій справі. — У Ковалівці пов. Бучач згоріла хата з мешкальними будинками Володимира Гловацького. Здогадуються, що Гловацький підпалив хату, щоб дістати асекураційну премію і тому його приарештували. — В неділю вночі втікло 4 арештантів з арештів городського суду в Буську. Під Милятином утікачі стрінулись з поліційною стежою. Поліціянт віддав до них кілька стрілів тому, що утікачі не хотіли спинитись. За арештантами йде погоня.

— **Братиславський „Сльовенски Деннік" з 17.** ц. м. видрукував промову українського совітського письменника Микитенка, виголошену у Братиславі при зустрічі совітської делегації.

— **Хабарництво еспанських міністрів.** Прилюдна опінія в Еспанії слідкує за сензаційною аферою, яка може довести до димісії уряду. Один голяндець закинув, що високопоставлені особи за часів урядування прем. Сампера взяли кількасот тисяч голяндських фльоренів за видання дозволу на касино гри в Мадриді. Хоча хабарі були дуже великі, голяндська ґрупа не дістала концесій на касино гри. Тому до президента Замори надійшла жалоба з домаганням звороту грошей. Президент передав цілу справу раді міністрів і таким чином справою зайнявся ґенеральний прокуратор. Еспанська преса пише, що в аферу замішані два свояки теперішніх міністрів, секретар одного міністра, один з найвищих достойників уряду в Барселоні, один з найвизначніших парляментаристів з Валенсії, і боксер Шмелінґ. Здогадуються, що уступить двох трьох міністрів, між ними міністр закордонних справ Леру. По нараді уряд рішив зреферувати цілу справу парляментові.

— **Голівудський Фокс в арешті.** У Голівуді арештували славного власника фільмової фірми Фокса. Причина — банкротство. Він винен був величезні гроші, яких не міг покрити. Вже у 1928 р. його інтереси вперше захитались. Все ж умів він оминути тоді фінансових труднощів, борючись із звуковою фільмою, до якої не був приготовлений. Колись почав він свою каріеру від вуличного продавця ґазет; першу фільмову робітню в Голівуді відчинив він у 1911 р. Має він сьогодні 51 років. Роками працював на свої міліони і багато скоріше їх утратив.

— **Смерть денникаря.** У Варшаві помер відомий денникар і поет Фелікс Пшишецький, що від 1906 до 1916 р. працював у львівській пресі. Підтримував він колись живі особисті звязки з українськими письменниками з „Мол. Музи".

— **Міст над Ляґо Маджіоре.** Італійський інжинір Варні висунув цікавий проект, з яким звернувся до міст, що лежать над берегом Ляґо Маджіоре. Він пропонує вибудувати міст, що сполучав би два протилежні міста Паллянцо і Лявено. Міст мав би 3 км., 14 м. завширшки, 12 м. був би над рівнем озера і не перешкоджав би кораблям. Цей міст скоротив би віддаль між Міляном і Сімпльоном та оживив би автомобільний рух.

— **Англійські села на ліцитації.** В Англії продали на ліцитації 3 села: Цікліф, Овінґтон і Нетон Маґна, що мали разом 12 господарств. Колись, іще з норманського володіння належали вони до одної рідні. У Цікліфі вродився славний релігійний реформатор, якого портрет із XVI віку ще досі висить у місцевій церкві. Всі три села продали за 3700 фунт. шт.

— **Боротьба з гомоном.** Акція боротьби з вуличним гомоном у Парижі виглядає так: за два тижні поліція списала 723 протоколи, головно з автомобілістами. 122 рази прикликувано поліцію, щоб ствердити занадто сильний голосник у сусідів, але тільки у 39 випадках поліція визнала їх слушними. Крім цього до поліції прийшло 47 скарг на нарушення публичного спокою на вулиці грамофоном і голосником.

— **Море погрожує радіостації.** На днях ухвалило данське радіо виасигнувати 50 тис. корон на працю при реґуляції узбережжя, бо радіостація Келюндборґ, збудована на вузькім півострові, загрожена. Минулорічні хуртовини зменшили на кілька метрів площу, на якій стоять будівлі й вежі з антенами, а в останніх тижнях околицю навістили бурі, що побережжя знищили ще гірше. Праці, щоб забезпечити півострів перед дальшими шкодами, йдуть повним ходом.

— **Американське радіо помагає жертвам повені.** В часі повені, що недавно навістила стейт Нюйорку, радіостація у Пінджектові працювала збільшеною силою безупину 42 години. Вся комунікація внаслідок повені була припинена і радіостація була для великого простору країни одиноким джерелом інформації та централею, що кермував рятунковою акцією.

— **Радіо на службі пожарництва.** Віденська вогнева сторожа починає інсталювати радіостанційки та радіоприймачі, що працюватимуть на найкоротшій хвилі, у всіх своїх возах, щоб з місця пожежі були в постійному звязку з централею. Це влаштування випробовано вперше підчас останньої пробної ґазової атаки. Централя вогневої сторожі була получена безпосередньо з ультракороткою радіостацією, що находилася на вежі св. Стефана, а звідти підтримувала звязок з короткохвилевою стацією на пл. Пратерштерн, де відбувалися алярмові вправи. Висліди звязку були дуже добрі.

— **Ріжні вістки.** Американська федерація праці висловилась проти участи Спол. Держав в олімпійських змаганнях призначених на 1936 р. у Німеччині. — Бельгійський уряд хоче наложити на всі чужі видання, з винятком часописів, податок по 20 центимів за том. — З Женеви повідомляють, що Італія висилає щодня на чужину для закупу товарів 4,2 міл. фунт. шт.; ввесь її золотий запас — 70.8 міл. фунт. — Підчас летунської катастрофи згинув 20-літній син командента англійської морської фльоти на Середземному Морі адмірала Фішер. — Американський летун Мек-Ґінніс проїхав 7.700 км. за 34 годин 51 м. і так побив світовий рекорд, який досі належав до французького „Круа де Сід". — У Ленінграді святкують 100-літні уродини найстаршої нинішньої рос. письменниці Е. Новікової-Зарінової, що знала особисто Лєскова, Писемського та Достоевського. — Уруґвайський уряд вніс законопроект, щоб асиґнувати 36 міл. на рік на будову воєнних літаків. — Пором, що перевозив людей між двома селами у Горішн. Єгипті біля Люксора упав у воду з 60 пасажирами; 50 із них потонуло.

ДИВОГЛЯДИ.

ЕЛЕКТРИЧНІ КОНІ В ЦИРКУ.

Відомо, що коні щезли з неодного великого американського міста. Та як можуть щезнути коні з цирковоі арени тоді, коли у програмі виписали продукцію вольтижерів — про це довідуємось із цирку Рінґлінґ у Вальтіморе. Звичайного коня, що їсть овес, заступили там електричним конем — машиною, що жене довкола арени, наче жива. На цьому штучному коні пара вольтижерів показує свої вихиляси. За якийсь час може і вольтижерів заступлять „роботами"

ВИГІДНИЙ СПОСІБ ПЕРЕВОЗИТИ ЯЙЦЯ.

Недалеко міста Індіянополіс відвозив постійно літак з одної фарми яйця на базар до міста. Як довго літак був у повітрі, все було гаразд, та коли осів на майдані, вдарив занадто гостро об землю і з 5.000 яєць ніодне не залишилось ціле. Яєшня була за велика, щоб можна її було зісти.

СПОРТ.

ЛУГ (ЛЬВІВ) — ОЙКОС ДИКТА 0:3 (0:2).

Дня 20. X. розіграв Луг другі змагання у турнірі неюзних дружин у Львові, які програв у відношенні 0:3 (0:2). В дружині Ойкосу грали деякі незголошені гравці і Луг здається дістане за ці змагання вокower.

Дописи.

БРІДЩИНА.

Іспит членів КАУМ-у в Дитківцях. В селі Дитківцях пов. Броди, була ще донедавна сильна комуністична ячейка і мабуть тому влада перед роком розвязала читальню, яка щойно почала розвиватись. На щастя, комуністичний дурман уже вивітрює з людських голов і молодь завернула з небезпечного шляху. Доказом цього може бути зріст діяльности кружка КАУМ, який обєднує коло 30 хлопців і стільких дівчат. При кінці вересня ц. р. відбувся в селі перший іспит, до якого підготовлялося 30 членів. До іспиту приступило 11 членів, між ними три дівчини. До іспиту підготовляв п. Роман Батюк, студент Богословської Академії у Львові, який перевів з членами 52 лекції з історії нашої церкви, катехизму, історії і географії України і т. д. Члени КАУМ-у складали іспит перед комісією, до якої входив о. Гаврилюк, парох Старих Бродів, його брат студент богословії та о. парох з Дитковець. Іспит почався молитвою і відспіванням католицького гимну та тягнувся понад дві години. Зараз по іспиті всі присущі з домівки кружка КАУМ-у пішли до церкви, хоч уже було пізно вечором. По відправленні молебня до св. Духа о. Гаврилюк виголосив коротку проповідь з покликом до тих членів КАУМ-у, які склали іспит, щоб „зложили приречення Христові, що не сплямлять гідности члена КАУМ-у і щоб своєю поведінкою давали приклад своїм братам на селі". Після того члени КАУМ-у склали приречення, що будуть працювати для добра і слави українського народу. Якщо того вимагатиме хвилина принесуть теж найбільшу жертву за Христа і за українську націю.

ГОРОДЕЧЧИНА.

Ювилей о. А. Целевича в Лозині. Парохіяни-шляхтичі і патрони церкви села Лозина, пов. городецького деканату янівського, влаштували дня 10. жовтня ц. р. ювилей з нагоди 50-ліття священства свого пароха і радника Митр. Консисторії, о. Антона Целевича. В год. 9. рано зібрались парохіяни в церкві і з процесією під проводом о. Мировича, пароха Ясниськ, перейшли з піснями до дому свого пароха. На привитання Ювилята відспівав мішаний хор з Ясниськ під дир. п. Мельника многоліттє, відтак зібрані люди в процесією, Ювилятом, оо. Радикевичем, деканом і парохом Вишеньки Великої й духовенством вернулись до церкви. Прибули рівночасно дальші священики. о. Лагола з Дубровиці, о. І. Алах з Рокитна, о. І. Александрович з Домажира Охримович з Вороцова, о. С. Писецький з Великополя, Н. Войковський зі Страдча, о. М. Купкевич з Янова, о. О. Гутлевич з Верещиці, о. І. Харлампович зі Стариск та ігумен П. Луцик і О. Жарський ЧСВВ з Крехова. На порозі церкви привитав зворушливими словами Ювилята декан о. Радикевич. Перед Сл. Божою Ювилят і парохіяни простили собі взаїмно провини, які може деколи в часі 50-ліття мали місце. Сл. Божу правив Ювилят, дияконували оо. Писецький і Гутлевич. По Сл. Божій виголосив декан о. Радикевич щиру і ядерну проповідь, змалював заслуги Ювилята для церкви й парохії, а також щедрість і жертвенність парохіян для церкви та завізвав усіх до дальшої праці на Божу хвалу, заохочуючи до докінчення іконостасу, щоб за рік могло відбутися торжество посвячення величавої святині, яку недавно збудовано. Опісля всі люди з процесією та духовенством відпровадили Ювилята до дому. При каплиці коло приходства виголосив о. Войковський проповідь про св. Хрест, а безпосередньо по проповіди розпочалися привіти і декламації в честь Ювилята. Перший привитав Ювилята солтис громади Микола Дзіка Лозинський, а дівчинка Наця Шумило Кульчицька віддекламувала гарний вірш, вручаючи йому китицю рож. Дальше зложили привіти численні громадяни й декламували діти і старші. По кожнім привіті й декламації хор співав „Многая літа". Загальне вражіння з того свята дуже гарне. Воно на довгі роки залишиться в памяті лозинських громадян, що були, як і Ювилят, зворушені до сліз.

Учасник.

Листування Редакції.

Вп. Авторові допису в К.: Допису про подвиги о. М. не помістимо, зате передамо його компетентній церковній владі до вжитку.

Вп. Авторові допису про поведінку війта зборівської волости: Справа спізнена на кілька місяців.

Вп. М. Галань: Концерт хору „Сурма" з плят і відчит про Нац. Музей подавала львівська радіостанція в означений годині справді. Ваш радіоапарат находиться мабуть по середині, в перехресті хвиль Львова й Варшави і тому не може відділити одних від других, чи — як то кажуть — вислідкувати Варшаву. Оце й причина, чому в год. 19. Ви чуєте рекламовий концерт з Варшави, бо львівське радіо подає тоді звичайну гутірку. Редакція і радіостація в цьому не винні!

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Остап Далекий: ТАЙНА ОДНОГО ЗНАЙОМОГО. Оповідання про дивні пригоди читальняного бібліотекаря. Львів 1935. Накладом Т-ва „Просвіта". Стор. 56, форм. 8°.

І. С-вй: ПОЧАТКОВА ГЕОМЕТРІЯ. Наука про форми площин і тіл. Як зміряти поле, як скубікувати дерево і т. д. Львів 1935. Накладом „Самоосвіти". Стор. 32, форм. 16°.

Антін Лотоцький: РУСЛАН І ЛИБЕДЬ, легендарне оповідання з початків Києва. Образки: Михайла Фарбуха. Львів 1935. Накладом В-ва „Світ Дитини". Стор. 74. д. 8°.

Олесь Чмелик: БОГДАНЧИК-ПУСТУНЧИК. Казка-правда про одного збиточника. Образки Михайла Фарбуха. Львів 1935. Накладом В-ва „Світ Дитини. Стор. 14. ф. 8°.

ЖУРНАЛИ:

НАША КУЛЬТУРА, науково-літературний місячник. Варшава, жовтень 1935. Р. І. кн. 7. Зміст: Проф. д-р К. Студинський: Павло Йосип Шафарик і українці. До історії українсько-чеських звязків. — Д-р А. Чайковський: Мої історичні оповідання. З листа до проф. І. Огієнка (з 1 малюнком). — Д-р М. Гнатишак: Українська романтична баляда. 2: Український романтизм. — Д-р В. Баратура: Суть і завдання літературної критики. І. Літературна критика; ІІ. Наукова критика; ІІІ. Сучасний стан української критики. — Інж. О. Нестеренко: Українська архітектура, короткий історичний популярний нарис. — В. Приходько: Повстання Українського Державного Університету в Камянці на Поділлі. — І. Огієнко: Моє життя. — М-р І. Коровицький: Св. Софія Київська. — Фр. Коковський: Грицева смерть. — Б. Лисянський: Елегія. — Рецензії й огляди: І. Коровицький: Портрет Митрополита Петра Могили. І. Огієнко: Мапа України й суміжних країв. Д. Олянчин: Україніка з німецьких журналів. — Хроніка українського наукового й культурно-освітнього життя. — Список надісланих книжок і журналів — на окладинці. — Від Редакції й Адміністрації.

НАЗУСТРІЧ, двотижневик. Література, мистецтво, наука, громадське життя. Число 20 (44), за 16. X. 1935. Зміст: Микола Бутович: По коліна в лободу. — Т. Баландюк: Кілька думок книгаря. — М. Рудницький: Домашня бібліотека. — Анатоль Курдидик: Один факт. — О. Боднарович: Недоцінювана ділянка в нашій літературі. — Богдан Кравців: З „Пісні пісень". — При друкарській машині. — Наша збірка на фонд „Літературної Нагороди". — Хроніка з того боку. — Всього потроху. — Український літературний рух. — Горобці на дротах. — Летіло 40 сорок. — Нові видання. — 24 ілюстрації. — Ціна 50 сот.

КОМАР. Львів, неділя 20. жовтня 1935. Р. ІІІ. Ч. 42.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. — Львів 15. жовтня. Р. IV. Ч. 20. Зміст: Педагогічний Зїзд. — Л. Ясінчук: Перед педагогічним зїздом. — Ігор Лоський: В українській гімназії. — Заляє анальфабетизм. — О. Горицвіт: Школа праці. — З української Поради для вибору звання. — Загальний Зїзд Учительської Громади. — Олександер Барвінський: Моя робота на полі шкільного письменства 1870—1925. — Як зужиткувати облігації державної позички. — І. Л-кий: Перший університет на В. Україні. — Коляда Рідній Школі. — † Варвара з Миколаєвичів Вілинкова. — З життя Рідної Школи. — Різні вісти.

ЖІНОЧА ДОЛЯ, часопис для сільських господинь. Коломия, 15. жовтня 1935. Р. IV. Ч. 20.

СВІТ МОЛОДІ, місячник для українських дівчат. — Львів, жовтень 1935. Р. ІІІ. Ч. 10.

ВІСТИ Музею Визвольної Боротьби України. Прага, жовтень 1935. Ч. 9.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, 20. жовтня 1935. Р. XV. Ч. 42.

ВОГНІ, ідеольогічний журнал нового покоління. — Львів, вересень-жовтень 1935. Р. VI. Ч. 1—2.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 13. жовтня 1935. Р. XI. Ч. 40.

ВОСКРЕСНОЄ ЧТЕНІЄ. Варшава, 6. октября 1935 р. Год XII. Нр. 19.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 22. X. год. 8. веч. Аб. 4. Прем'єра „Фридрих Великий" (ювилей Люд. Сольського).

Середа, 23. X. год. 8. веч. Аб 4. „Фридрих Великий".

Четвер, 24. X. год. 8 веч. Ая. 4. „Фридрих Великий".

Пятниця. 25. X. год. 8. веч. Аб. 4. „Валеска Герт".

Субота, 26. X. год. 8. веч Аб. 4. „Фридрих Великий".

Театр Рімвородностей.

Вівторок, 22. X. нечинний.

Середа, 23. X. год. 8. веч. „Шіснацятилітка".

Четвер, 24. X. год. 8., веч. „Шіснацятилітка".

Пятниця, 25. X. нечинний.

Субота, 26. X. год. 8. веч. „Шіснацятилітка".

Кіна.

АДРІЯ: „Віва Вілля!"

АПОЛЬО: „Княжна чардаша".

АТЛЯНТИК: „Не мала баба клопоту"

ВАНДА. „Тепер і завсіди", „Пригода на Лідо."

ҐРАЖИНА: „Орлов" із Ліяною Гейд і Ів. Петровичем.

КАСІНО: „Хрестоносні походи" (реж. Сесіля Міля).

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНиК: „Фолі Бержер" (Моріс Шевальє".

МАРУСЕНЬКА: „Бар-Міцве", „Живи та смійся".

МІРАЖ: „Пристрасні любки", „Пригоди лековця" (Чарлі Чаплін).

МУЗА: „Весела вдовичка".

ПАКС: „Молодий ліс" і додатки.

ПАЛЯС: „Це люблять мужчини".

ПАН: „Гальна" Монюшка" (з Кепурою).

РАЙ: „Дві Йоасі" (Смосарська).

СВІТ: „Злодій сердець", „Родина Ротшільдів".

СОНЦЕ: „Надя", „Ревія в Сонці".

СТИЛЕВЕ: „Дівча з хмар" (Хозе Мохіка) та ревія „Осінні збитки".

ТОН: „Пат і Паташон як джезбендисти".

УТІХА: „Серце індіянки" та ревія.

ХИМЕРА: „Пекло" на осн. Дантого та Тижневик із Абісинії.

Закордонне радіо.

Вівторок, 22. жовтня 1935.

Відень (506,8) 14.00 Спів, 20.00 Концерт фільг. оркестри, 21.00 Розспіваний Відень (муз., спів), 22.35 Смичк. квартет. **Кошиці** (259,1) 17.40 Для Закарпаття (в муз. частині сп. ресітадь Квітки), **Прага** (470,2) 19.10 Війсьн. орх. **Париж** (1648) 17.00 Фр. музика, 18.30 Симф. музика, 22.15 Вечір пісеньнарів. **Білгород** (437,3) 13.15 Рос. пісні, 18.00 Танк. музика, 22.20 Нар. пісні. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Музика, 17.00 Осінні пісні, 21.15 Легка двофорт. музика. **Кельн** (455,9) 10.10 Для дітей. 19.00 Музика, 21.15 Пісні. **Мінхен** (405,4) 12.00 Вок.-муз. концерт, 22.30 Барвна китиця мельодій (орх., спів). **Будапешт** (549,5) 17.30 Скрипка, 18.40 Танк. музика, 22.25 Циг. музика. **Міляно** (221,2) 11.30 Квінтет, 17.05 Камер. музика, 22.15 Концерт орх. **Рим** (420,8) 12.30 Легка музика, 22.00 Солісти (муз., спів.)

Середа, 23. жовтня 1935.

Відень (506,4) 12.00, 13.10 Концерт 17.00 Суч. композитори (спів, муз.), 19.35 „Німецьке Реквієм" Баха (спів, муз.), 22.05 Міжнар. оперетнова музика. **Брно** (325,4) 20.40 Давня голяндська музика. **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. квартет, 19.25 Концерт, 20.40 Вок. квартет, 21.45 Пісні й новеля. **Париж** (1648) 13.15 Легка музика, спів, 18.30 Симф. музика. **Білгород** (437,3) 13.15 Нар. пісні, 16.30 Квартет. **Любляна** (569,3) 21.15 Нар. пісні. **Кенігсвустергавзен** (1571) 16.00 Популярна музика, 20.45 Легка музика. **Кельн** (455,9) 16.15 Нова камер. музика, 19.00 Комп. концерт Вальт. Німана. **Будапешт** (549,5) 12.05 Війсьн. орх., 17.30 Італ. арії та пісні, 19.45 Концерт оп. орх., 22.00 Циг. музика, 23.10 Спів. **Міляно** (221,2) 11.30 Квінтет, 20.30 „Ля ведова скальтра" оп. Вольф-Ферарія. **Рим** (420,8) 12.30 Легка музика. 19.45 Розр. концерт.

Львівське радіо.

Вівторок, 22. жовтня 1935.

6.30 Ранішня авдиція, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Авд. для шкіл. 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Для дітей: Співаємо пісоньки, 12.35 Сальон. музика, 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 З ринку праці, 13.35 Концерт джез. орх., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Легка музика — різні мельодії з гр. пл., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Концерт, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Рисункова фільма, 17.15 Концерт орх., форт., 17.50 Куток мови, 18.00 Форт. ресіталь, 18.30 Техн. скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Пісня та пісонька з гр. пл., 19.00 Львів, місто щораз охайніше, 19.20 Реклям. концерт, 19.30, 19.36 Спорт. вістки, 19.45 Акт. гутірка, 19.58 Трансм. з Вільна: Симф. концерт у вик. орх. спів Анна Ковечна, 22.05 Веч. денник, 22.15 Із суч. Польщі, 22.20 Три тенори з гр. пл., 22.45 „Двобій у Шангаю" опов. Вол. Тужанського, 23.05 Танк. музика.

Середа, 23. жовтня 1935.

6.20 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудн. денник, 12.15 Маглювання та прасування білля, 12.30 Патріот. мотив із гр. пл., 13.25 Хвилина для жінок, 13.30 Найгарніша гр. пл., 15.15 Біржа, 15.25 Експорт, 15.30 Концерт, 16.00 Молот бє — вугіль тріскає — гутірка для ст. дітей, 16.20 Пісні в супр. форт., 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 Що це таке дискусія та як треба вести її, 17.20 Скрипка в супр. форт., 17.50 Світ сміється — огляд закорд. гумору, 18.00 Легка музика, 18.30 Спогади про Ол. Моджеєвську та Сару Бернар, 18.45 Серед хмар — гр. пл., Психотехніка — вибір звання, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.30 Спорт. вістки, 19.50 Акт. репортаж, 20.00 Ревієві пісоньки та зі звуковиків (гр. пл.), 23.45 Веч. денник, 20.55 Із суч. Польщі, 21.00 Творчість Шопена (орх., форт.), 21.35 Із країни безсмертних — літер. нарис виг. Бой-Желенський, 21.50 Про гормони — гутірка для лікарів, 22.00 Концерт жид. рел. музики (хор варш. синагоги), 22.30 Сальон. й танк. музика.

Подяка.

Усім, що в хвилині смерти Степанії Копаницької, абсольвентки Школи Торговельної в Станиславові, дорогої нашої Доньки-Сестри поспішили з виразами співчуття та віддали Їй останню послугу — складаємо цією дорогою найщирішу подяку.

Спеціяльну подяку складаємо Всечесному о. кат. Горнятневичові, директорові Школи Впов. П. Ротерові, Зборові Учительському, Товаришкам та Товаришам Покійної за доказ доброго серця та глибокого співчуття. — **Родичі і Рідня.**

БІРЖА.

ГРОШІ.

На вчорашній варшавській біржі нотовано такі курси: Бельгія 89.35, 89.58, 89.22, Берлін 213.60, 214.60, 212.60, Голяндія 360.50, 361.40, 359.60, Льондон 26.11, 26.24. 25.98, Ню Йорк кабель 5.31.50, 5.34.50, 5.28.75, Осльо 131.15, 131.80, 130.50. Париж 15.01.50, 35.10, 34,93, Прага 21:98, 22.03, 21.93, Стокгольм 134.75, 135.40, 134.10, Швайцарія 173.90, 173.33, 172.47. Італія 43.35, 43.47, 43.22.

Акції Банку Польського 92.—, 91.75.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.35·50 зол.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в днi 21-го жовтня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2,74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·80	„
1 л. молока	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	4·30	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця сильна, молоко і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 21. X ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята 0·90—1.30 І. кляси	0·90	зол.
Курки однорічні І. кл.	0.95	„
Качки годовані з ясним опір.	0.75	„
Качки товщеві	0.90	„
Гуси годовані	0.75	„
Гуси товщеві	0.90	„
Пантарки годовані	0.90	„
„ товсті	1.—	„
Індики год.	1.—	„
Індички год.	1.10	„
Індики товсті	1.10	„
Індички товсті	1.20	„

Курки й курята приймає в кожній кількості. Іншу птицю в кількости визначеного приділу для кожного свого доставця. Птиці не годованої, худої не приймає. Приймає нових доставців.

Купуємо вівсяну, пеклювану муку, просо й овес.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10